הבאה על הספק: אמר הריני נויר עולם מאי. דהא ברייתא דאם הא מרירין אסורין. ואע"ג דבסתם נדר וספק אי בתרומת הלשכה

ואפ"ה שרי רבי יהודה אע"פ שאין ספקו חמור דהא ודאי נמי לא תרומת הלשכה נדר: גבי כרי. להכי מתיר ר' יהודה: קסבר לא

מצי מגלח: הריני נויר שמשון מאי. דאפי׳ ודאי לא מצי מגלח מעייל איניש וכו׳. וכיון דספיקו חמור מודאי ודאי לא מעייל נפשיה

הא מכירין אסורין אמר רבא גבי כרי קסבר

כל שספיקו חמור מודאי לא מעייל נפשיה

לספיקא דאילו גבי נזיר ודאי מגלח ומביא

קרבן ונאכל (4) על ספיקו לא מצי מגלח

א"ל רב הונא בר יהודה לרבא אמר הריני

נזיר עולם מאי א"ל נזיר עולם נמי ספיקו

חמור מודאי דאילו ודאי 🌣 הכביד שערו מיקל

בתער ומביא שלש בהמות ואילו ספיקו

לא אמר הריני נזיר שמשון מאי א"ל נזיר

שמשון לא תניא א"ל והאמר רב אדא בר

אהבה תניא נזיר שמשון א"ל יאי תניא

תניא רב אשי אמר ההיא רבי יהודה משום

ר"ט היא דתניא יר' יהודה משום ר"ט אומר

אין אחד מהם נזיר לפי שלא ניתנה נזירות

אלא להפלאה אי הכי מאי איריא שנגנב או

שאַבר אלא להודיעך כחו דר' שמעון דאף

על גב דנגנב או שאבד קסבר מעייל איניש

נפשיה לספיק': רבי יהודה אומר סתם תרומה

ביהודה כו': הא מכירין אסורין אלמא

ספיקא לחומרא אימא סיפא סתם חרמים

ביהודה מותרין ובגליל אסורין שאין אנשי

הגליל מכירין את חרמי הכהנים הא'מכירין

מותרין אלמא ספיקא לקולא אמר אביי סיפא

ר"א ברבי צדוק היא דתניא סרבי יהודה אומר

סתם תרומה ביהודה אסורה רבי אלעזר

בר' צדוק אומר סתם חרמים בגליל אסורין:

מתני'

באותה ספיקא לחומרא אלא על דעת

כן ודאי נדר שאם הכרי בעין דמשכח

ליה אם יש שם מאה כור דליהוי נזיר

כדיניה אבל לא משכח ליה בעין דליהוי

נזיר מספיקא לחומרא לא דגבי נזיר

מספיקה הוי חומרה יותר מודחי:

דחינו [גבי] נזיר ודחי. חיכח הח

קולא דלסוף נזירותו מגלח ומביא

קרבנו ונאכל ואילו ספק נזירות דנגנב

הכרי לא מלי מגלח לפי שאינו מגלח

אלא על קרבן והא לא מלי לאיתויי

קרבן דדלמא לא נזיר הוא וקא מייתי

חולין לעזרה הלכך לא מעייל נפשיה בהאי ספיקא. אבל גבי תרומה אמרינן

מעייל נפשיה לספיקה דחפי׳ המרינן

תרומת הלשכה מספיקא לא הוי טפי

חמורה [ספק יותר] מודאי (יותר)

אם אמר בפירוש הרי עלי כתרומת

הלשכה: אמר האי הריני נזיר עולם.

אם יש בכרי הזה ק' כור דהכא ליכא

למימר ספיקו חמור מודאי דאפילו

בודאי דמדד הכרי ויש בו ק' כור לא

יתגלח לעולם מאי איכא למימר אמאי

לא מעייל נפשיה לספיקא: [נויר עולם

נמין. אפילו היכא דאמר הריני נזיר

עולם הוי נמי ספיקו חמור מודאי

דאילו נזיר עולם ודאי הכביד עליו

שערו מיקל בתער ומביא ג' בהמות

חטאת ועולה ושלמים כדין מיר ואילו

ספק נזיר עולם לא מצי לאיתויי

קרבן דשמה לחו מיר הוח: המר

הריני נויר שמשון. דלה מגלה לעולם

אי בתרומת הגורן דמעייל איניש נפשיה לספיקא דאמרינן על דעת

מו א מיי' פ"ג מהל' טירות הלכה יב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ונאכל ועל ספיקו וכו׳ הריני נזיר עולם. וכו׳ הריני נזיר עולם. נ״ב עיין פ״ק דנזיר דף ד ע״א: (ב) רש״י ד״ה ד ע"מ: (ב) רש"י ד"ה אמר ליה וכו׳ דקתני הריני נזיר שמשון דליתני בה כי אמר הריני: (ג) ד"ה והתניא נזיר שמשון דמי שאומר:

תוספות

על ספיקו לא מצי מגלח. ול״מ למלי לא מצי מגלח יביא עולות נם מנכי מגנח יבים עוכת ושלמים ויתנם בנדבה ויגלח עליהם ואי משום חטאת דנזיר דליכא בנדבה מ"מ מצי לגלח על העולה מצי לגלח על העולה ועל השלמים בלא חטאת כדאמר בנזיר אם גילח באחד משלשתן ילא וי"ל מ"מ לא מלי מגלח כהלכתן . על גבי ג' בהמות חטאת עולה שלמים דחין חטחת באה בנדבה והלכך אין יכול להביא על תנאי ור"י פירש דלא מצי לגלח משום דעבד הקפה וכמאן דאמר דהקפת כל הראש שמה הקפה דמספק אינו יכול לדחות לאו דהקפה הלכך הוי ספיקו חמור מודאי הלכך לא מחית נפשיה נספיקא אבל במתניתין בנדרים אין ספיקו חמור מודאי: א"ל לא תניא. בשום מקום שיתיר רבי יהודה בהריני נזיר שמשון אם יש בכרי מאה כור: רב אשי אמר ההיא. דספק נזירות דכרי דשרי יהודה לאו טעמא משום דאין אדם מכנים עלמו לדבר שספיקו חמור מודאי אלא רבי יהודה משום רבי טרפון היא דבעי הפלאה וטעמא משום דמספיקא לא משתעבד נפשיה ול"נ דהת בפרק בית שמתי דמיר (דף לד.) מוכח בהדית דרבי יהודה דכרי פליג מההית דר' יהודה משום רבי טרפון לכ"נ דה"ק ההיא דנזיר שמשון דפליג רבי יהודה לאו רבי יהודה לליבא דנפשיה היא דודאי מודה רבי יהודה גבי נזיר שמשון כיון דאין ספיקו חמור מודאי אלא ר"י חמור מודחי חנם ר"י
משום רבי טרפון היא
דבעי הפלאה ופריך מאי
איריא נגנבו ואם תאמר
המינח לפי׳ ראשון דקאי
ההיא כרבי יהודה משום רבי טרפון לההיא דלעיל דסתם נזיר אלא לפירוש שני דהא דר' יהודה משום ר' טרפון לא קאי אלא אההיא דנזיר שמשון מאי פריך מאי אריא נגנב והא

משמע מיר שמשון: והתניא מיר שמשון. דאיכא ברייתא דתנא בהדיא דר' יהודה מתיר באומר הריני נזיר שמשון אם יש בכרי הזה מאה כור והלך ומלאו שנגנב: אי פניא פניא. ולא ידענא לפרוקא דלא תקשי אההיא דאין אנשי גליל מכירין תרומת הלשכה דמשמע הא מכירין אסורין. א"נ אי תניא תניא ותרי תנאי אליבא דרבי יהודה: אין אחד מהם נזיר. במס' נזיר (דף לב:) תנן לה בשנים שהיו מהלכין בדרך וראו אחד בא כנגדן אמר אחד מהן הריני נזיר שזה איש פלוני אמר חברו הריני נזיר שאינו ר"ט אומר אין אחד מהם נזיר ויהיב רבי יהודה משמיה טעמא למילתיה לפי שלא ניתנה נזירות אלא להפלאה כלומר שאין נזירות חל עד שיפרש אותה בלא שום תנאי כדכתיבו) כי יפליא דמשמע שיפרש ולא שיקבל אותה על הספק הלכך ברייתא דהאומר הריני נזיר שמשון אם יש בכרי הזה מאה כור דלא הוי נזיר כותיה: אלא להודיעך כחו דר"ש דאע"ג דנגנב וכו'. וכי תימא ליתני דכי איתא בעיניה להודיעך כחו דרבי יהודה דכחא דהיתרא עדיף ליתא דכיון דטעמא משום דלא נתנה נזירות אלא

להפלאה ליכא כחא דהיתרא טפי כי

איתא בעיניה משנגנב או שאבד אבל

השתא דנקיט לה בנגנב אשמעינן

בתער: א"ל לא פניא. דסתמא לא

ספיקא לחומרא וכו'. הא דפריך מדיוקא דרישא אדיוקא דסיפא ולא פריך מרישא לסיפא דרישא קתני סתם תרומה ביהודה אסורה אלמא ספיקא לחומרא וסיפא קתני סתם חרמים ביהודה מותרין אלמא ספיקא לקולא משום דה"ל לדחויי דלמא לעולם ספיקא לקולא ורישא היינו טעמא משום דביהודה מפני שהיו רגילין הרבה בתרומת הלשכה לא היו קורין לתרומת הגורן תרומה סתם. אי נמי לאידך גיסא דלעולם ספיקא לחומרא וסיפא דקתני סתם חרמים ביהודה מותרין היינו טעמא דמתוך שהיו כהנים הרבה מלויין ביניהן ורוב חרמיהן היו לכהנים לא הוו קרי לחרם גבוה חרם סתם אבל דיוקא דרישא אדיוקא דסיפא קשיא: אמר אביי סיפא רבי אלעור ברבי לדוק היא. דמתני׳ תרי תנאי היא רישא רבי יהודה דס"ל ספיקא לחומרא ולדידיה אין ה"נ דסתם חרמים ביהודה

רבותה דר"ם דלה חיים לנזירות דהפלאה ועוד דמעייל נפשיה לספיקא: הא מכירין אסורין אלמא

יש בכרי הזה מאה כור סתמא תניא ויש במשמע אפילו נזיר עולם

מיר שמשון דליחול עליה מירות כלל משום דשמשון לא יצא מירות מפיו דהא הוה מטמא למתים כי הוה קטיל להו הלכך לספיקא לא עייל נפשיה: והתניא נויר שמשון. (ג) שאומר הריני נזיר שמשון הרי הוא מיר שמשון ואינו מיקל בתער ומטמא למתים כשמשון: אי מניא מניא. אי משכחת ברייתא תניא דאיכא לתרולי הכי משום הכי מתיר ר' יהודה דלא מעייל איניש נפשיה לספיקא וליכא למירמא דרבי יהודה: רב אשי אמר ההיא. ברייתא דכרי דמתיר רבי יהודה בספק נזירות ר' יהודה משום ר' טרפון היא: אין אחד מהם נזיר. שנים שהיו עומדים ואמר אחד הריני נזיר אם זה איש פלוני שבא

כלל מאי איכא למימר אמאי קאמר רבי יהודה מותר הא ליכא

למימר דספיקו חמור מודחו: חמר ליה לא סניה. לא אשכחן שום

ברייתה דקתני הריני נזיר שמשון (ב) דליתיה כלל וכי אמר הריני

כנגדנו ואידך אמר הריני נזיר אם אינו הוא: אין אחד מהם נזיר. הואיל ובשעת הנדר לא היה ברור לאחד מהן: שלא ניסנה נוירום אלא להפלאה. דבעינן בשעת שנדר שיהא יודע אי הוי נזיר: אי הכי. דמשום הכי מתיר דלא ניתנה אלא להפלאה: מאי איריא נגנב. אפילו איחיה בעיניה נמי כיון דבשעת הנדר לא הוה בריר ליה דלא הוה ידע אי היה ביה מאה כור אע"ג דהוה אפשר למודדן: אלא להכי סניא נגנב או אבד להודיעך כחו דר' שמעון. דאמר אע"ג דנגנב דלא אפשר למודדן קאמר ר' שמעון: הא מכירין אסורים. אע"ג דמספקא לן אי מתרומת הלשכה קאמר אי מתרומת הגורן: אלמא ספיקא לחומרא. להכי פריך מסיפא. [ואע"ג] דמרישא [נמי] איכא למיפרך דקתני ר' יהודה אומר סמס תרומה ביהודה אסורה אלמא ספיקא לחומרא אלא קמ"ל דבין רישא

ובין סיפת קשית לחידך רישת וסיפת להכי פריך דסיפת לסיפתח: ר' אלעור ברבי לדוק חומר סחם חרמים בגליל אסורים לפי שאין מכירין אלא חרמי שמים. הא אם היו מכירין חרמי כהנים נמי סתמן מותר דספיקא לקולא ורישא ר' יהודה וסיפא ר' אלעזר:

פריך מאי אריא נגנב והא

במלחא דמיר שמשון לא

במלחא דמיר שמשון לא

קמני נגנב להודיעך כחו דר"ש וכו' וא"ח החינה לפי' קמא דרב אשי

אכריימא לעניל קאי דקמני בה מויר סמם אבל לפירוש שני דרב אשי אכריימא דקמני מיר שמשון קאי א"כ היכי מיירי בה

אכריימא לעניל קאי דקמני בה מויר סמם אבל לפירוש שני דרב אשי אכריימא דקמני מיר שמשון קאי אכר ב"ש והא אמר ר"ש פ"ק דמזיר (דף ד.) האומר מיר שמשון לא אמר כלום וי"ל דבריימא דקמני והחניא מיר שמשון לא

קמני בה מיר שמשון לבדו אלא שנה בה מיר שמשון ושמם מיר והשמא שוהה בה מיר סמם להודיעך כחו דרבי שמעון

דמעייל בספיקא אע"ג דספיקא חמור מודאי ומטעם הפלאה כר' טופון בדקאמר רב אשי:

ממור מודאי ומטעם הפלאה כר' טופון בדקאמר רב אשי:

אסורים ור"א ברבי לדוק סבר דאין מכירין דאי היו מכירין ה"א ספיקן להקל כמו ביהודה דמוחרין לפי שמכירין שתיהן:

 ל) [מיר ד.], ב) [שבת קטו: וש"נ], ג) [לקמן כל.] עירובין פב. מיר לד. כב. סנהדרין כה. מגיגה י. [תוספתא נזיר פ"ג], ד) [לקמן סא:], מפ״או. ומוספתא ו) בס"ח: מסיפה דסיפה, ו במלבל וו.

מוסף רש"י

אין אחד מהם נזיר. שנים יושנין ולחד עונר, זה אומר פלוני העובר נזיר הוא, וזה אומר אינו נזיר, ואמר אחד הריני נזיר אם כמותו הוא שהוא נזיר, נחצירו אומר הריני נזיר אם כמותו הוא שאינו נזיר, ושניהם מחכוונים למיכום. ועפינם מתכוונים מהירות, ונמצא כאחד מהם, ואמר ר' טרפון אין אחד מהן נזיר, שעל הספק אומר דבריו תחילה ואין זה הפלאה, דכי יפליא איש יפרש משמע (סנהדרין כה. וכעי"ז ערובין פב. וחגיגה י.). לפי שלא ניתנה נזירות. להיות טיר בתלייה ובספק, אלא להפלאה. בהפלחה ודחית מפורשת מגיגה י.) שיהל נדרו מפורש על הודאי, ולא במורת ספק אי נזיר אומו הכל כנגדו (ערובין שם).

פירוש הרא"ש

הא מכירין אסורין. מרישא נמי הוה מלי למיפרך אלא דבעי למיפרך מכולה מתני': אלא אמר רבא היינו מעמא דר בא חייבו שעשה וד יהודה. וכולה מתני' כרבי יהודה בנדרים דאין ספיקן חמור מודאן מעייל נפשיה לספיקא בנזיר דספיקו חמור מודאי לא מעייל נפשיה לספיקא הלכך מתני' דנדרים דברי הכל ימתניתין דנזירות ותמימין דמירות ככי יהודה: על ספקו לא סבי מצלח. דלא מי לאימויי קרכן מספק דלמא מעייל חולין לעוזכ: אמר הריני נויר עולם מאי. דהשתא אין ספקו חמור מדאו דאינו מגלה לעולם: הכביד שערו מיקל בתער. כששערו מכניד עליו: מביא ג' בהמות. חטאת עולה ושלמים ומגלח אכל טירות ואינו ספק ואסור ביין ובטומאת מת: נזיר שמשון. דאינו מיקל מאי איכא למימר: א"ל לא תניא. דכ׳ יהודה הוה מיקל ביה כיון דאין ספקו חמור מודאו: תניא נזיר שמשוז. רב אדא בר אהבה היה שונה הריני נזיר שמשון אם יש בכרי וכו' ור' יהודה מתיר: אי תניא תניא. ולההוא תנא לית ליה הך סברא דאמרינן אליבא דר׳

יהודה ולדידיה חרי חנחי